

TÜRK TORAKS DERNEĞİ

TÜRK TORAKS DERNEĞİ SOLUNUM SİSTEMİ ENFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU
"1 TEMMUZ DÜNYA BRONŞEKTAZİ GÜNÜ" BASIN BİLDİRİSİ
Bronşektazide Erken Tanı ve Etkin Tedavi Hayat Kurtarır

Bronşektazi, akciğerlerdeki hava yollarının kalıcı olarak genişlemesi sonucu ortaya çıkan yapısal bozukluklarla karakterize; akciğerlerde fonksiyon kaybına neden olarak hastaların günlük yaşam aktivitelerini kısıtlayan kronik bir akciğer hastalığıdır. Akciğerlerde aşırı balgam birikimi, tekrarlayan enfeksiyonlara ve solunum fonksiyonlarında kötüleşmeye neden olur. Bu özellikleri ile bronşektaziye ilişkin farkındalığı artırmak amacıyla her yıl 1 Temmuz 'Dünya Bronşektazi Günü' olarak belirlenmiştir. Türk Toraks Derneği olarak bu özel günde bu hastalık hakkında bilgilendirme yapmayı görev olarak görüyoruz.

Bronşektazi; bağışıklık sistemi bozuklukları, tekrarlayan zatürre, çocukluk çağı enfeksiyonları, verem gibi enfeksiyonlar sonrası veya kalıtsal hastalıklara (primer siliyer diskinezi, kistik fibrozis) bağlı da gelişebilir. Bronşektazi; astım ve KOAH gibi hastalıklarla birlikte görülebileceği gibi tek başına da ortaya çıkabilir ve benzer belirtiler nedeniyle bu hastalıklarla karıştırılabilir. Bu nedenle birçok hastada bronşektazi tanısı geç konabilmektedir.

Dünya genelinde 1 milyondan fazla kişiye bronşektazi teşhisi konulduğu tahmin edilmektedir. 2022 Küresel Solunum Yolu Hastalıkları Etki Raporu'na göre, bronşektazinin küresel görülme sıklığı, 40 yaş ve üzeri kişilerde Avrupa ve Kuzey Amerika'da 100.000 kişide 67 ile 566 arasında, Çin'de ise 100.000 kişide 1.200 arasında değişmektedir. Avrupa'da 28 ülkede yapılan bir çalışmada hastaların %38'inde bronşektazi nedeni bulunamamış, %21 oranında geçirilmiş enfeksiyona bağlı bronşektazi geliştiği gösterilmiştir. Türkiye verilerini gösteren bir çalışmada ise hastaların %45'inde neden gösterilememiş, %39,5'inde ise Avrupa'da olduğu gibi en sık bronşektazi nedeni geçirilmiş enfeksiyonlar olarak tespit edilmiştir.

Bronşektazinin belirtileri, uzun süreli öksürük, özellikle sabahları bol miktarda çıkarılan balgam, nefes darlığı, sık tekrarlayan akciğer enfeksiyonları, hırıltılı solunum ve halsizliktir. Tanı koymada ve hastalığın yaygınlığını değerlendirmede temel yöntem akciğer bilgisayarlı tomografisidir.

Bronşektazi kontrol altına alınabilir bir hastalıktır. Erken tanı, tedavi ve takibin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması oldukça önemlidir. Grip ve zatürre aşılı enfeksiyonlara karşı koruyucudur. Hastalık ataklarla seyretmektedir. Atakların önlenmesinde balgam söktürücü tedavilerin yanı sıra bazı hastalarda koruyucu antibiyotikler kullanılabilir. Atak sıklığını azaltmak amacıyla bu planlamaların yanında solunum egzersizleri ve fizyoterapiyle balgam çıkarılmasının uyarılması da önemlidir. Tüm bu koruyucu ve tedavi edici yaklaşımlara rağmen sık atak öyküsü olan, hastalığı sınırlı bir bölgede bulunan ve hava yolu kanaması gelişen hastalarda cerrahi tedavi yöntemleri de düşünülmelidir.

Tedavi edilmeyen bronşektazi; hastaların yaşam kalitesini azaltmakta, aileler üzerinde bakım yükü oluşturmakta ve sağlık sistemi üzerinde önemli bir ekonomik yük yaratmaktadır. Bu nedenle sağlık sistemimizde bu konudaki farkındalığın ve koruyucu hizmetlerin artmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Türk Toraks Derneği olarak Dünya Bronşektazi Günü vesilesiyle; kronik

öksürük, yoğun balgam çıkarma ve sık akciğer enfeksiyonu yaşayan bireyleri göğüs hastalıkları hekimine başvurmaya davet ediyoruz.

Bronşektazinin erken tanınması ve uygun şekilde tedavi edilmesiyle hastaların yaşam kalitesi artırılabilir ve hastalığın olumsuz etkileri önemli ölçüde azaltılabilir.

Türk Toraks Derneği

Kaynaklar:

1. <https://firsnet.org/publication/the-global-impact-of-respiratory-disease-3rd-edition>
2. *Lancet Respir Med.* 2023 Jul;11(7):637-649
3. *Balkan Med J.* 2024 May 3;41(3):206-212